

Силабус курсу

Педагогіка: Історія педагогіки

Ступінь вищої освіти – перший (бакалаврський) рівень
Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність: 014.02 Середня освіта. Мова та література (французька)
Освітньо-професійна програма «Середня освіта (Французька мова і література)»
Компонент освітньої програми: обов'язковий
Рік підготовки, семестр – 1 рік, 1 семестр
Кількість кредитів – 2
Мова викладання: українська
Дні занять: згідно з розкладом
Консультації: згідно з розкладом

Керівники курсу

Д-р пед. наук, проф. Кравець В.П.

Контактна інформація: o.yazchyshyna@tnpu.edu.ua, 0987755648

Опис дисципліни

Курс «Історія педагогіки» спрямований на вивчення історичних закономірностей розвитку виховання, школи і педагогічної думки в різні історичні періоди від найдавніших часів до сучасності; творче використання історичних здобутків у професійній діяльності.

Завданнями курсу є виявлення закономірності розвитку виховання, школи і педагогічної думки у різні історичні періоди; сформувати в студентів систему знань про світовий історико-педагогічний процес та про місце української педагогіки в ньому; розкрити кращі здобутки педагогічної мудрості українського й інших народів та виробити вміння застосовувати їх у своїй майбутній професійній діяльності; сформувати самостійне історико-педагогічне мислення (навчити бачити і розуміти закономірності розвитку педагогічних категорій); оволодіти методами ретроспективного аналізу історико-педагогічних явищ і фактів; прищепити вміння творчо використовувати скарби педагогічних систем і концепцій минулого у сучасних умовах; набути навичок через вирішення освітніх завдань виробляти своє власне бачення розв'язку важливих соціальних проблем: розширити професійний світогляд, збагатити духовну культуру майбутніх педагогів.

Структура курсу

Години			Тема	Результати навчання	Завдання
лекції	семінари	сам. робота			
Змістовий модуль 1. Історія педагогіки					
2	-	4	Тема 1. Предмет, завдання та джерела історії педагогіки. Виховання у первісному суспільстві.	Знати предмет дисципліни «Історія педагогіки», розуміти завдання історії педагогіки як навчальної дисципліни. Знати особливості виховання у первісному суспільстві.	Питання, обговорення
2	2	2	Тема 2. Виховання, школа та зародження педагогічної думки у Стародавньому світі	Знати етапи розвитку педагогічної думки у Стародавньому світі, зокрема в епоху Античності. Уміти характеризувати педагогічні ідеї провідних мислителів Античності (Демокрита, Платона, Сократа, Квінтіліана)	Питання, обговорення
2	-	2	Тема 3. Виховання і освіта в епоху Середньовіччя	Знати основні особливості розвитку освіти і виховання в епоху Середньовіччя. Уміти відрізнити шкільництво епохи Середньовіччя від освіти і виховання в інші періоди розвитку людства.	Питання, обговорення
2	4	4	Тема 4. Школа і педагогічні теорії Нового часу (XVII-XVIII ст.)	Знати основні особливості розвитку школи і педагогічної теорії в епоху Нового часу. Уміти аналізувати педагогічні ідеї провідних мислителів Нового часу, зокрема Я.-А. Коменського,	Питання, обговорення

				А. Дістервега	
2	-	6	Тема 5. Педагогічні теорії XIX століття в Центральній та Західній Європі	Знати специфічні особливості педагогічних теорій, що розвивались у Центральній і Західній Європі в XIX столітті. Уміти порівнювати основні педагогічні концепції і теорії.	Питання, обговорення
2	4	4	Тема 6. Виховання і школа на українських землях в VII-XVII століття. Розвиток школи і педагогічної думки на українських землях кінця XVIII – початку XX століть.	Знати особливості становлення національної школи в період від найдавніших часів до початку XX століття (виховання у стародавніх слов'ян, педагогічна думка Київської Русі, козацька педагогіка тощо).	Питання, обговорення
2	4	2	Тема 7. Українська школа у XX столітті	Знати і розуміти основні педагогічні ідеї вітчизняних педагогів XX століття (зокрема В. Сухомлинського, А. Макаренка)	Питання, обговорення
2	-	6	Тема 8. Українська педагогічна наука XX – початку XXI століття	Знати і розуміти основні тенденції розвитку педагогічної науки в період XX–XXI століть.	Питання, обговорення
Індекс в матриці ОП	Програмні компетентності				
ЗК2	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.				
ЗК4	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.				
ЗК6	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях навчальної або професійної діяльності, приймати ефективні рішення у професійній діяльності та відповідального ставлення до обов'язків, мотивування людей до досягнення спільної мети, продовжувати навчання із значним ступенем автономності для оволодіння сучасними знаннями.				
ЗК7	Здатність до пошуку, опрацювання, аналізу й інтерпретації інформації з різних джерел, дотримуючись норм академічної доброчесності.				

ЗК8	Здатність бути критичним і самокритичним, генерувати нові ідеї, виявляти та розв'язувати проблеми, бути ініціативним та підприємливим
ЗК11	Здатність використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології у професійній діяльності.
ФК1	Здатність розуміти та застосовувати основи педагогіки і психології в освітній діяльності у закладах загальної середньої освіти задля розвитку процесуальної складової освітнього процесу і ефективного використання традиційних та інноваційних форм, методів, засобів організації освітньої діяльності вчителя французької і другої іноземної мови (англійської) та зарубіжної літератури.
ФК2	Здатність моделювати зміст навчання відповідно до обов'язкових результатів навчання, здійснювати інтегроване навчання, формувати та розвивати в учнів ключові компетентності та уміння, спільні для всіх компетентностей, критичне мислення.
ФК 6	Здатність планувати, організовувати та проводити уроки і позакласні заходи з французької і другої іноземної мови та зарубіжної літератури з урахуванням особливостей навчання, здійснювати контроль та оцінювання результатів навчання учнів на засадах компетентнісного підходу.
ФК7	Здатність використовувати можливості мережевих програмних систем, Інтернет-ресурсів, мобільних застосунків та цифрових технологій для вирішення теоретичних і практичних завдань у професійній діяльності, ефективно використовувати наявні та створювати (за потреби) нові електронні (цифрові) освітні ресурси.
ФК9	Здатність визначати і враховувати в освітньому процесі вікові та інші індивідуальні особливості учнів, використовувати стратегії роботи з учнями, які сприяють розвитку їхньої позитивної самооцінки, я-ідентичності, формувати мотивацію учнів та організовувати їхню пізнавальну діяльність, формувати спільноту учнів, у якій кожен відчуває себе її частиною.
ФК10	Здатність конструктивно взаємодіяти з учасниками навчального процесу, усвідомлювати та поцінювати взаємозалежність людей і систем у глобальному світі.
ФК 11	Здатність до рівноправної та особистісно зорієнтованої взаємодії з учнями в освітньому процесі.
ФК 12	Здатність до педагогічної підтримки осіб з особливими освітніми потребами, до створення умов, які забезпечують функціонування інклюзивного освітнього середовища, до забезпечення сприятливих умов для кожного учня, залежно від його індивідуальних потреб, можливостей, здібностей та інтересів.
ФК 13	Здатність застосовувати наукові методи пізнання в освітньому процесі, використовувати інновації у професійній діяльності, застосовувати різноманітні підходи до розв'язання проблем у педагогічній діяльності, здатність до навчання впродовж життя ("lifetime learning") та здійснення моніторингу власної педагогічної діяльності і визначення індивідуальних професійних потреб.
ФК14	Здатність брати участь у різних формах професійної комунікації (семінари, конференції, засідання методичного об'єднання, круглі столи, вебінари, дискусії тощо), застосовувати знання з психології, педагогіки, мовознавства, літературознавства, методики навчання іноземних мов.
ФК 16	Здатність організовувати безпечне освітнє середовище, здійснювати профілактично-просвітницьку роботу з учнями щодо безпеки життєдіяльності.
Програмні результати навчання	
ПРН 2	Аналізувати стан і можливості вдосконалення педагогічного процесу та відповідного освітнього середовища згідно з нормами безпеки життєдіяльності в закладах загальної середньої освіти із застосуванням інноваційних підходів, методів і технологій, враховуючи потреби (у тому числі особливі потреби) учнів.
ПРН6	Здійснювати освітній процес з урахуванням вікових та інших особливостей учнів, створювати умови формування позитивної самооцінки та мотивації учнів до

	навчання; забезпечувати педагогічну підтримку осіб з особливими освітніми потребами; застосовувати механізми реалізації суб'єкт-суб'єктних відносин між вчителем і учнем.
ПРН12	Використовувати онлайн-сервіси, застосунки, відкриті електронні (цифрові) освітні ресурси педагогічного спрямування для професійного розвитку та обміну досвідом з дотриманням академічної доброчесності.
ПРН13.	Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідний навчальний матеріал з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.
ПРН14	Здійснювати наукові дослідження (мікродослідження) у галузях психолого-педагогічних дисциплін та фахових методик.
ПРН15	Організовувати різні форми і способи навчально-методичної, наукової, творчої та інших видів професійної діяльності, активно долучатися до діяльності професійних спільнот.
ПРН16	Критично оцінювати власну навчальну та професійно-дослідницьку діяльність, реалізовувати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.
ПРН18	Управляти процесами навчальної діяльності, виховання та розвитку особистості учня.

Літературні джерела

Основні

1. Аймедов К.В., Бабієнко В.В., Бабієнко В.А., Сторож В.В. Загальна педагогіка та історія педагогіки. К.: Видавничий дім «Слово», 2014. 352с.
2. Завгородня Т.К., Прокопів Л.М., Стражнікова І.В. Історія педагогіки: навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ, 2014. 160 с.
3. Зайченко І.В. Історія педагогіки. Книга 1. Історія зарубіжної педагогіки. К.: Видавничий дім «Слово», 2010. 624 с.
4. Зайченко І. В. Історія педагогіки. Книга 2. Школа, освіта і педагогічна думка в Україні. К.: Видавничий дім «Слово», 2010. 1032 с.
5. Кравець В. П. Історія класичної зарубіжної педагогіки та шкільництва: навчальний посібник для студентів педагогічних навчальних закладів. Тернопіль: ТДПУ, 1996. 436 с.
6. Левківський М.В. Історія педагогіки: Навч.-метод. посібник. Вид. 4-те,. Навч. пос. К.: Центр учбової літератури, 2011. 190 с.
7. Медвідь Л. А. Історія національної освіти і педагогічної думки в Україні. К. : «Вікар», 2003.
8. Мешко О.І., Янкович О.І., Мешко Г.М. Короткий виклад курсу «Історія зарубіжної школи і педагогіки»: Навчально-методичний посібник. Тернопіль: ТДПУ. 2012. 82 с.
9. Мешко О.І., Янкович О.І., Мешко Г.М. Короткий виклад курсу «Історія української школи і педагогіки»: Навчально-методичний посібник. Тернопіль: ТДПУ, 2012. 95 с.
10. Сопівник Р.В., Васюк О.В., Сопівник І.В. Довідник з історії національної педагогіки: довідник. К.: ДАКККіМ, 2011. 236 с.
11. Хрестоматія з української класичної педагогіки: К.Ушинський, С.Русова, А.Макаренко, Г.Ващенко, В.Сухомлинський. Навч. пос. /Укл. В.Кравець, О.Мешко. К.: Грамота, 2008. 768 с.

Допоміжні

12. Артемова Л.В. Історія педагогіки України. Підручник для студентів вищих навчальних закладів. К.: Либідь, 2006. 424 с.

13. Вихрущ В.О., Решетука Л. Г., Ковальчук Л. І., Пушинська А.А. Історія педагогіки: навч. посіб. / за заг. ред.В.О. Вихрущ. Тернопіль: ТАЙПІ, 2015. 411 с.
14. Голуб О. В. Історія педагогіки : навч.-метод. комплекс. Бердянськ : БДПУ, 2013. 248 с.
15. Історія педагогіки України в особах / В. А. Мосіяшенко, Л. В. Задорожна, О. І. Курок. Суми : ВТД «Університетська книга», 2005.
16. Історія української школи і педагогіки: Хрестоматія /Упор. О.О.Любар. К: Т-во «Знання», 2003. 766 с.
17. Задорожна Л.В., Курок О.І., Мосіяшенко В.А. Історія педагогіки України в особах. К.: Університетська книга, 2015. 266 с.
18. Левківський М.В.. Микитюк О.М. Історія педагогіки. Харків: ОВС, 2002. 240 с.
19. Левківський М. В. Пащенко Д.І. Історія педагогіки : навч.-метод. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2019. 380 с.
20. Любар О. О., Стельмахович М. Г., Федоренко Д. Т. Історія української школи і педагогіки: Навч. посіб. /За ред. О.О. Любара. К.: Т-во «Знання», 2003. 450 с.
21. Малихін А. О. Історія педагогіки в схемах, таблицях, ілюстраціях. Харків: ПромАрт, 2019. 324 с.
22. Москаленко А. М. Історія педагогіки. К., 2014. 239 с.
23. Сбруєва А. А., Рисіна М. Ю., Осьмук Н. Г., Чистякова І. А. Практикум з історії педагогіки: навч.-метод.посіб. Вид 4-те, доповнене й перероблене. Суми: Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2019. 165 с.
24. Сухомлинський В.О. Виховання і самовиховання / Вибрані твори у 5 т. К., 1976. Т. 5. С. 229-239.
25. Сухомлинський В. А. Сто порад учителю. К.: Рад. школа, 1988. 304 с.
26. Українська педагогіка в персоналіях (у двох книгах) / За ред. О. В. Сухомлинської. К.: Либідь, 2005.
27. Хрестоматія з української класичної педагогіки / Уклад. В. П. Кравець, О. І. Мешко. К.: Грамота, 2008.

Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

28. Про Національну стратегію розвитку освіти в Україні на період до 2021 року: Указ Президента України від 25.06.2013 № 344/2013. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/344/2013#n11> (дата звернення: 27.08.2019).
29. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 № 2145-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19> (дата звернення: 27.08.2019).
30. Про повну загальну середню освіту: Проект Закону України від 05.04.2019 № 10204. URL: https://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=65784 (дата звернення: 27.08.2019).
31. Про позашкільну освіту: Закон України від 04.11.2018 № 1841-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1841-14> (дата звернення: 27.08.2019).
32. Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти “Нова українська школа” на період до 2029 року: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 № 988-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/988-2016-%D1%80> (дата звернення: 27.08.2019).

Політика оцінювання

- **Політика щодо речення та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-10% від оцінки). Перескладання модулів і тем відбувається за наявності підтверджених поважних причин (наприклад, довідка від лікаря).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагиату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів

заборонені (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування (наприклад, у середовищі MOODLE).

- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується таким чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Змістовий модуль 1 – усне опитування	70
Індивідуальне навчально-дослідне завдання (письмове)	10
Екзамен – письмове опитування	20

Шкала оцінювання студентів

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом